

**SIMON
VESTDIJK**

REGIONALE
SCHOLENGEMEENSCHAP

Programma van Toetsing en Afsluiting

cohort 2026 - 2028

afdeling 4 Havo

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
VOORWOORD.....	3
ALGEMENE REGELING SCHOOLEXAMEN HAVO.....	4
BEVORDERINGSNORMEN.....	8
JAARROOSTER.....	9
OVERZICHT MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN.....	10
PROCEDURE LAPTOPGEBRUIK.....	11
PROCEDURE ALINEA.....	12

VOORWOORD

Aan de leerlingen van Havo 4,

Dit cursusjaar start je als leerling in de Tweede Fase.

Van de decaan heb je hierover de nodige voorlichting gehad en dit jaar brengen we de Tweede Fase dus in de praktijk.

Je hebt gekozen voor één van de volgende *profielen*:

- **Cultuur en Maatschappij;**
- **Economie en Maatschappij;**
- **Natuur en Gezondheid;**
- **Natuur en Techniek.**

Naast de *profielvakken* volg je de verplichte vakken in het *gemeenschappelijk deel* en heb je ten minste één vak gekozen in het *vrije deel* van je profiel.

De werkwijze in het vierde leerjaar kun je vinden in dit *Programma van Toetsing en Afsluiting*, het zgn. PTA. In dit PTA zijn de voornaamste regelingen voor het vierde leerjaar, maar deels ook die voor het jaar daarna opgenomen.

Voor vragen over het PTA en de Tweede Fase kun je altijd terecht bij je mentor.

Namens je docenten wens ik je veel succes in de Tweede Fase.

I. de Jong
Directeur Harlingen

ALGEMENE REGELING SCHOOLEXAMEN HAVO

1. Examenreglement

Voor de algemene regeling van het school- en centraal examen verwijzen we naar het Examenreglement op de schoolwebsite.

2. Profielwerkstuk, praktische opdrachten en handelingsdelen

Profielwerkstuk, praktische opdrachten en handelingsdelen dienen binnen de uiterste termijn (zoals beschreven wordt in de stofomschrijving inclusief beoordelingscriteria per vak of in een rooster dat aan leerlingen wordt uitgereikt) ingeleverd te worden. Overschrijding van deze termijn wordt gezien als een onregelmatigheid en er kan voor een praktische opdracht reglementair een 1 worden toegekend. De commissie onregelmatigheden doet, de leerling gehoord hebbende, hierover uitspraak.

Als voor een Praktische Opdracht, Handelingsdeel of Profielwerkstuk gebruik wordt gemaakt van informatie die via internet verkregen is, dan dient de bron duidelijk te worden vermeld in de literatuurlijst d.m.v. de volledige URL van de bron/site. Overnemen van werk van anderen staat gelijk aan bedrog en valt derhalve onder de artikel 2 van het examenreglement.

3. Regeling afname toetsen (exdoto's en voto's) schoolexamen

- a. Deelname aan schoolexamentoetsen is verplicht. De toetsduur wordt in het PTA per vak aangegeven in blokken van 40 minuten exclusief de extra tijd van 25% van de toetsduur met een maximum van 30 minuten voor leerlingen die hier recht op hebben.
- b. De toegestane hulpmiddelen worden in het PTA per vak en per toets vermeld.
- c. Toetsen worden met een blauw- of zwart schrijvende pen gemaakt. Potlood mag alleen worden gebruikt voor het maken van tekeningen en grafieken. Gebruik van Typ-ex/correctievloeistof is niet toegestaan.
- d. Na het verlaten van de toetsruimte onder inlevering van het werk samen met de opgaven is het de leerling niet toegestaan hernieuwd aan het betreffende werk te werken, dan wel meegenomen werk alsnog in te leveren.
- e. Surveillance van toetsen wordt door de vakdocent, een door de schoolleiding aangewezen medewerker, of een door de schoolleiding aangewezen surveillancebureau uitgevoerd.
- f. Voor toelating tot het centraal examen is het voorwaardelijk dat de kandidaat het schoolexamen volledig heeft afgesloten.
- g. Het gemaakte schoolexamenwerk wordt door een door de directeur aangewezen persoon ingenomen en tenminste zes maanden na de vaststelling van het schoolexamencijfer bewaard.

4. Te laat komen en verhindering tijdens het schoolexamen

- a. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk 15 minuten na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De eindtijd van de toets blijft gelijk.
- b. Het meer dan 15 minuten te laat komen of het niet verschijnen, zonder geldige reden, van een kandidaat bij een toets van het schoolexamen, wordt als onregelmatigheid aangemerkt.
- c. De kandidaat die om een geldige reden ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij een toets krijgt een vervangende toets voorgelegd.

- d. Als een leerling een belangrijke afspraak heeft op een toetsdag die absoluut niet verzet kan worden (bijvoorbeeld een afspraak in het ziekenhuis o.i.d.) dan dient de leerling vroegtijdig contact op te nemen met de mentor en de vakdocent met het verzoek de toets op een eerder moment te maken. Hiervoor ondertekent de leerling een zwijgplichtverklaring. De mentor regelt een dergelijk verklaring via de teamleider.

5. Regeling toetsen/herkansing toetsen/praktische opdrachten schoolexamen

Aansluitend aan respectievelijk periode 1, 2 en 3 mag een leerling uit 4H/4A uit alle herkansbare toetsen één toets herkansen (uitzondering: na de laatste toetsweek is er geen herkansingsmogelijkheid). Hiervoor krijgen de leerlingen een aanmeldlink via Forms. De herkansing wordt op dezelfde wijze afgenomen als de oorspronkelijke toets. Leerlingen die de eerste termijn hebben gemist door wettige afwezigheid (dit ter oordeel aan de directeur/schoolleiding) kunnen de toets inhalen. De leerlingen die een inhaaltoets maken, kunnen deze niet herkansen. Leerlingen die (wettig of onwettig) verhinderd zijn tijdens de herkansing, kunnen deze niet inhalen. In uitzonderlijke gevallen kan na toestemming van de teamleider hiervan worden afgeweken. Voor Praktische Opdrachten geldt geen herkansing, met uitzondering van het vak CKV waar voor de kleine onderzoeksopdrachten een verbetermogelijkheid wordt geboden. Dit gaat buiten de reguliere herkansingsmogelijkheid om.

Kortom:

- a. Aansluitend aan periode 1, 2 en 3 mag een leerling uit 4H/4A uit alle herkansbare toetsen één toets herkansen;
 - i. een inhaaltoets mag niet worden herkanst;
 - ii. een herkansing mag niet worden ingehaald (ook niet bij wettig verzuim);
 - iii. kandidaten kunnen zich aanmelden voor de herkansing met een aanmeldlink via Forms die ze per mail ontvangen.
- b. Voor Praktische Opdrachten en mondelingen geldt geen herkansing.
- c. Herexamen / herprofilering schoolexamen.
 - i. Kandidaten mogen - vóór de afsluiting van het schoolexamen – in het vak maatschappijleer waarvan het cijfer van het schoolexamen tevens eindcijfer is, herexamen doen of herprofileren. Dit herexamen gaat over het gehele theoretische deel van het vak.
 - ii. Het nieuw verkregen cijfer voor het theoretische deel van het vak vormt samen met het/de oude cijfer(s) voor het praktische gedeelte van het vak het nieuwe eindcijfer. Het nieuwe eindcijfer vervangt het eerder behaalde eindcijfer alleen als het hoger is.
 - iii. CKV en het profielwerkstuk zijn van deze regeling uitgesloten omdat daar geen toetsing van theoretische delen plaatsvindt.
 - iv. Leerlingen die na het behalen van een havo-diploma instromen in het vwo zijn vanwege de vrijstelling voor het vak maatschappijleer uitgesloten van deze regeling.
- d. Als een leerling een belangrijke afspraak heeft op een toetsdag die absoluut niet verzet kan worden (bijvoorbeeld een afspraak in het ziekenhuis o.i.d.) dan dient de leerling vroegtijdig contact op te nemen met de mentor en de vakdocent met het verzoek de toets op een eerder moment te maken. Hiervoor ondertekent de leerling een zwijgplichtverklaring. De mentor regelt een dergelijk verklaring via de teamleider.
- e. Te laat komen bij een toets, het zonder geldige reden wegblijven bij een toets, spieken, etc. wordt gezien als een onregelmatigheid. Een leerling dient in een

dergelijk geval voor de Commissie Onregelmatigheden te verschijnen welke een uitspraak zal doen over het vervolg. Zie artikel 2 van het examenreglement.

- f. Het inleveren van werk bij een Praktische Opdracht op of voor de deadline is verplicht. Te laat inleveren van een Praktische Opdracht wordt gezien als een onregelmatigheid (zie 5e).

6. Regeling mobiele telefoons

Tijdens toetsen is het gebruik van mobiele telefoons of smartwatches niet toegestaan. De mobiele telefoon of smartwatch dient uitgeschakeld in de schooltas of kluis te worden opgeborgen. De schooltassen worden voor in het toetslokaal neergezet. De surveillanten zien hierop toe.

7. Wijziging vak of profiel

We gaan er vanuit dat de leerling dit jaar een zorgvuldige en weloverwogen keuze heeft gemaakt voor een profiel en het bijbehorende vakkenpakket. Mocht een leerling alsnog een wissel willen maken dat geldt hiervoor de volgende procedure:

Er worden twee wisselmomenten afgesproken waarna een overstap niet meer kan plaatsvinden.

- a. In de eerste week na de start van het schooljaar. Hierbij gaat het alleen om fouten, aantoonbaar gemaakt door de school. Deze worden zo spoedig mogelijk hersteld
- b. Mocht om andere zwaarwegende redenen een vakkenruil noodzakelijk zijn dan dient dit uiterlijk 18 september 2026 besproken te zijn met de mentor. De mentor bespreekt het verzoek vervolgens met de decaan en de teamleider. Bij een akkoord worden de wijzigingen na 18 september 2026 zo spoedig mogelijk doorgevoerd in het rooster. Indien een leerling wisselt van vak, moet de leerling de gemiste lesstof inhalen en de toets uit periode 1 van het nieuwe vak maken. Deze toets wordt afgenomen op een inhaalmoment op vrijdagmiddag na de eerste toetsweek. Aanvragen na 18 september 2026 worden niet meer in behandeling genomen. Hierbij zijn de volgende zaken van belang:
 - i. Overstappen is altijd afhankelijk van ruimte en beschikbaarheid.
 - ii. De overstap vindt alleen plaats na analyse en overleg.
 - iii. De noodzaak van deze overstap moet helder worden onderbouwd.
 - iv. Buiten genoemde overstapmomenten wordt niet gewisseld, dit in verband met groepsvorming, rust in de klassen en extra druk op docenten.
 - v. Het overstappen of wisselen moet uiterlijk 18 september 2026 worden aangegeven.
 - vi. De leerling realiseert zich dat een overstap inhaalwerk met zich meebrengt (in eigen tijd).

8. Beoordeling schoolexamen

- a. De cijfers van toetsen van het schoolexamen worden uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- b. De examinerator bepaalt het cijfer van het schoolexamen voor een vak d.m.v. het gewogen gemiddelde van de cijfers van de afzonderlijke toetsen. Dit is een eindcijfer met één decimaal. Indien het eerste getal achter de komma niet een heel getal is, wordt dat getal:
 - i. Indien het tweede cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond. Bijvoorbeeld een 5,44 wordt dan een 5,4.

- ii. Indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
Bijvoorbeeld een 5,45 wordt dan een 5,5.
- c. De examinator bepaalt het cijfer van het schoolexamen voor een vak, waarin geen centraal examen wordt afgelegd, op het gewogen gemiddelde van de cijfers van de afzonderlijke toetsen. Indien de uitkomst van de berekening niet een heel getal is, wordt dat getal, na afronding volgens punt 2 van dit artikel, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- d. De examinator bepaalt het cijfer van het schoolexamen voor een vak, waarin tevens centraal examen wordt afgelegd, op het gewogen gemiddelde van de cijfers van de afzonderlijke toetsen. Indien de uitkomst van deze berekening geen getal met 1 decimaal is, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd, indien het tweede cijfer achter de komma 5 of hoger is volgens de afrondingsmethode in punt 2 van dit artikel.
- e. Voor havo en atheneum vormen maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk samen het combinatiecijfer. De afzonderlijke vakken van het combinatiecijfer worden met een eigen cijfer op de eindcijferlijst vermeld. Voor de berekening van het eindcijfer van de afzonderlijke vakken wordt tussentijds afgerond: bijvoorbeeld 5,45 wordt afgerond naar 5,5 en vervolgens afgerond naar 6. Een 5,44 wordt afgerond naar een 5 en dat is dan ook het eindcijfer. In het combinatiecijfer worden de eindcijfers, dus de afgeronde hele cijfers van de genoemde vakken gemiddeld. Het combinatiecijfer zelf wordt ook afgerond tot een geheel getal. Het combinatiecijfer telt als één cijfer mee in de slaag- /zakregeling.
 - i. In klas 4H, 4A en 5A bestaat het combinatiecijfer uit maatschappijleer en CKV.
 - ii. In 5H en 6A bestaat het combinatiecijfer uit maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk.
 - iii. Voor het profielwerkstuk wordt gebruik gemaakt van een uniform beoordelingsmodel dat voor de kandidaten raadpleegbaar is via MS Teams.

BEVORDERINGSNORMEN

Toelichting Combinatiecijfer (bevordering van 4H, 4A en 5A):

Voor deze klassen telt bij de bevordering het zogenaamde combinatiecijfer mee. Dit cijfer is het afgeronde gemiddelde van het eindcijfer voor de vakken CKV en maatschappijleer.

Bevorderingsnormen 4 HAVO, 4 Atheneum, en 5 Atheneum	
Bevorderen	1. Alle handelingsdelen naar behoren afgerond. en 2. Op de totale lijst maximaal één tekortpunt in de kernvakken Ne, En en Wi (Wa, Wb, Wc) en 3. a. op de totale lijst maximaal één tekortpunt en de rest voldoende, of b. op de totale lijst : 5 5 en de rest voldoende met minimaal 2 compensatiepunten *) 4 en de rest voldoende met minimaal 2 compensatiepunten 5 4 en de rest voldoende met minimaal 3 compensatiepunten en 4. Klas 4H/4A/5A: voor het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel de kwalificatie “voldoende” of “goed” behaald;
Bespreken	1. Indien de lijst aan alle voorwaarden van directe bevordering voldoet en op de totale lijst in maximaal twee van de kernvakken Ne, En en Wi (Wa, Wb, Wc) 1 tekortpunt voorkomt. of 2. Op de totale lijst : 5 5 en de rest voldoende met 1 compensatiepunt 4 geen kernvak en de rest voldoende met 1 compensatiepunt 5 4 geen 4 in een kernvak en de rest voldoende met 2 compensatiepunten Als aan bevorderen punt 1 en/of 4 niet is voldaan
Afwijzen	In alle ander gevallen.

* Compensatiepunt: een 7 levert één compensatiepunt op, een 8 levert twee compensatiepunten

JAARROOSTER

Klas 4H en 4A: (onder voorbehoud)

Periode 1: week 40 en 41	(2026)
Herkansingen P1: week 47	(2026)
Periode 2: week 2 en 3	(2027)
Herkansingen P2: week 9	(2027)
Periode 3: week 12 en 13	(2027)
Herkansingen P3: week 20	(2027)
Periode 4: week 24 en 25	(2027)

Direct voorafgaand aan of direct volgend op de toetsweek zijn reservedagen. Deze dagen dien je dan ook beschikbaar te zijn voor eventuele toetsen. De leerlingen zullen hiervan tijdig op de hoogte worden gebracht.

Van de definitieve data waarop de herkansingen zullen worden afgenomen, worden de leerlingen tijdig op de hoogte gebracht.

OVERZICHT MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN

C	Cijfer
E/Exdoto	Examendossiertoets
H/Hand.deel	Handelingsdeel
K	Kort practicum
Nb	Naar behoren
P	Praktische opdracht
S	Schriftelijk
SLU	Studielasturen
V/G	Voldoende/goed
V/Voto	Voortgangstoets
Berekening 480:	De berekening van het gemiddelde cijfer dat meegenomen wordt in het eindcijfer schoolexamen.
Berekening 490:	De berekening van het gemiddelde cijfer dat meetelt voor het overgangsrapport.

PROCEDURE LAPTOPGEBRUIK

Computer als schrijfgerei bij toetsen:

De school kan de leerling toestemming verlenen om gebruik te maken van een computer als vervangend schrijfgerei bij toetsen. Dit is vanuit de examenregelingen toegestaan.

Een leerling die gebruik maakt van een computer bij een toets mag geen toegang hebben tot hulpmiddelen die bij een examen niet zijn toegestaan. De leerling maakt gebruik van een door de school geprepareerde laptop.

- Hij/zij mag **geen** toegang hebben tot een digitaal woordenboek, een (digitale) encyclopedie, e-mail en internet.
- Hij/zij mag geen toegang hebben tot de spellingcontrole
- Een ander mag geen toegang hebben tot het door de leerling gemaakte werk. (geen (draadloze) netwerkverbinding)

De laptop kan op vertoon van de schoolpas bij de mediatheek geleend worden. In de laptopas is een stappenplan voor het gebruik van de computer bijgesloten.

PROCEDURE ALINEA

Computer voor Alinea (spraaksynthese voor dyslectici) bij toetsen:

De school kan op grond van een deskundigenverklaring een leerling toestemming verlenen om gebruik te maken van een laptop met daarop het programma Alinea. Dit is een ondersteuningsprogramma voor lezen en/of schrijven en is vanuit de examenregelingen toegestaan.

Een leerling die gebruik maakt van Alinea bij een toets mag geen toegang hebben tot hulpmiddelen die bij een examen niet zijn toegestaan. De leerling maakt gebruik van een door de school geprepareerde laptop.

- Hij/zij mag **geen** toegang hebben tot een digitaal woordenboek, een (digitale) encyclopedie/atlas, e-mail en internet.
- Een ander mag geen toegang hebben tot het door de leerling gemaakte werk. (geen (draadloze) netwerkverbinding)

De laptop kan op vertoon van de schoolpas bij de mediatheek geleend worden. In de laptop is een stappenplan voor het gebruik van de computer bijgesloten.

AARDRIJKSKUNDE**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	Wereld Arm en Rijk, hoofdstuk 1 t/m 4 Domeinen B1 en B2	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Grote Bosatlas, woordenboek
2	E421	Systeem Aarde, hoofdstuk 1 en 2 Domein C2		x		S 80	1	10%	Ja	C	Grote Bosatlas, woordenboek
2	E422	Praktische Opdracht Eigen Leefomgeving Domeinen A1, A2 en E2	x		x	P var.	1	10%	Nee	C	Grote Bosatlas, internet, boeken, etc.
3	E431	Systeem Aarde, hoofdstuk 3 en 4 en Brazilië, hoofdstuk 1 en 4 Domeinen C1, C2, C3, D1 en D2	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Grote Bosatlas, woordenboek
4	E441	Nederland Leefomgeving, hoofdstuk 3 en 4 Domein E1		x		S 80	1	10%	Nee	C	Grote Bosatlas, woordenboek

Berekening 480	(E411x10 + E421x10 + E422x10 + E431x10 + E441x10) / 50
Berekening 490	480 = 490
Bijzonderheden	

BEDRIJFSECONOMIE**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	H1 + H2 + H10 t/m H12 Domeinen A en B	x	x		S 80	1	5%	Ja	C	Niet-grafische rekenmachine
2	E421	H6 + H7 + H16 + H17 Domeinen B en D	x	x		S 80	1	5%	Ja	C	Niet-grafische rekenmachine
3	E431	H13 t/m H15 + H18 Domeinen C en D	x	x		S 80	1	5%	Ja	C	Niet-grafische rekenmachine
4	E441	H8 + H19 t/m H22 Domeinen B, E en F	x	x		S 80	1	5%	Nee	C	Niet-grafische rekenmachine

Berekening 480	$(E411 \times 5 + E421 \times 5 + E431 \times 5 + E441 \times 5) / 20$
Berekening 490	$480 = 490$
Bijzonderheden	Domein H (keuzeonderwerpen) is verweven in de lesstof

BIOLOGIE**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	H1: Inleiding in de biologie en H2: Voortplanting Domeinen A, B2, C2, D, E2 en E3	x	x		S 120	7	7%	Ja	C	Woordenboek en gewone rekenmachine
1	E412	PO Domein A	x	x		P var.	3	3%	Nee	C	
2	E421	H3: Genetica en H4 Evolutie Domeinen A, D1, E4, F1 en F2	x	x		S 120	10	10%	Ja	C	Binas, woordenboek en gewone rekenmachine
3	E431	H5: Regeling en H6: Waarneming en gedrag (B1 en B2) Domeinen A, B4, B6, B7 en D2	x	x		S 120	10	10%	Ja	C	Binas, woordenboek en gewone rekenmachine
4	E441	H6: Waarneming en gedrag (B3 t/m B7) en H7: Ecologie Domeinen A, B8, C3, D4 en F3	x	x		S 120	10	10%	Nee	C	Binas, woordenboek en gewone rekenmachine

Berekening 480	$(E411 \times 7 + E412 \times 3 + E421 \times 10 + E431 \times 10 + E441 \times 10) / 40$
Berekening 490	480 = 490
Bijzonderheden	Practica en praktische opdrachten kunnen het gehele jaar door beoordeeld worden.

CKV**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	Cultureel Zelfportret 1 Domein A	x			P/S var.			Ja	O/V/G	
1	E412	Discipline 1: Culturele Activiteit Professional Domein B	x			S var.	1	10%	Nee	C	
2	E421	Discipline 1: Kleine onderzoeksopdracht Domein C	x			P/S var.	2	20%	Ja	C	
2	E422	Discipline 2: Culturele Activiteit Professional Domein C	x			S var.	1	10%	Nee	C	
3	E431	Discipline 2: Kleine onderzoeksopdracht Domein C	x			P/S var.	2	20%	Ja	C	
4	E441	Discipline 3: Culturele Activiteit Professional Domein B	x			S var.	1	10%	Nee	C	
4	E442	Discipline 3: Grote Onderzoeksopdracht Domein C	x			P/S var.	3	30%	Nee	C	
4	E443	Cultureel Zelfportret 2 Domein D	x			P/S var.			Ja	O/V/G	

Berekening 480	$(E412 \times 10 + E421 \times 20 + E422 \times 10 + E431 \times 20 + E441 \times 10 + E442 \times 30) / 100$
Berekening 490	480 = 490
Bijzonderheden	Het Cultureel Zelfportret (Domein A en D) moet naar behoren (= voldoende) worden gemaakt. Combinatiecijfer: 4H - CKV en maatschappijleer en 5H- CKV, Maatschappijleer en Profielwerkstuk De leerling mag één van de twee "Kleine onderzoeksopdrachten" herkansen aan het eind van het schooljaar.

DUIJS**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	Idioomtoets blz. 87-89, 94				S 40	1		Ja	C	
2	V421	Leestoets Domein A				S 80	2		Ja	C	Woordenboeken D-N en Ned.
2	E422	Literaturo dossier incl. 2 literaire werken Domein E	x			P/S var.	1	12%	Nee	C	Woordenboek D-N
3	V431	Idioomtoets blz. 90-93, 95				S 40	1		Ja	C	
3	V432	Kijk-/luistertoets Domein B				S 60	1		Nee	C	Wordt digitaal afgenomen
4	E441	Schrijftoets Domein D	x			S 120	1	18%	Nee	C	Woordenboeken D-N en N-D + naamvalschema
4	E442	Spreekvaardigheid Domein C	x			M 15	1	9%	Nee	C	In tweetallen

Berekening 480	$(E422 \times 12 + E441 \times 18 + E442 \times 9) / 39$
Berekening 490	$(V411 + V421 \times 2 + E422 + V431 + V432 + E441 + E442) / 8$
Bijzonderheden	

ECONOMIE**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	Lesbrief Rekenomie H1 t/m H3 en lesbrief Jong&Oud Domeinen A, E, F, G en H	x	x		S 80	1		Ja	C	Niet-grafische rekenmachine
2	E421	Lesbrief Ruilen, lesbrief Rekenomie H4 en lesbrief Vragers&Aanbieders H1 t/m H4 Domeinen A, B, C, D en G	x	x		S 80	1	5%	Ja	C	Niet-grafische rekenmachine
3	E431	Lesbrief Werk&Werkloosheid en Verdienen&Uitgeven H1 t/m H3 Domeinen A, H, I, K en J	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Niet-grafische rekenmachine
4	E441	Lesbrief Geldzaken en Europa Domeinen A, E, F, H, I, K en J	x	x		S 80	1	5%	Nee	C	Niet-grafische rekenmachine

Berekening 480	$(E421 \times 5 + E431 \times 10 + E441 \times 5) / 20$
Berekening 490	$(V411 + E421 + E431 + E441) / 4$
Bijzonderheden	De lesstof uit de lesbrief Rekenomie komt in elke periode terug

ENGELS

HAVO 4

2026 - 2027

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	Vocabulaire			x	S 40	1		Ja	C	
1	E412	Domein B: kijk- en luistervaardigheid	x			S var	2	8%	Ja	C	Afname tijdens de les
2	E421	Domein D: schrijfvaardigheid	x			S 100	2	8%	Ja	C	Woordenboek
3	V431	Vocabulaire			x	S 40	1		Ja	C	
3	E432	Domein C2: Presentatie*	x			M 5	2	8%	Nee	C	*Presentaties in te plannen vanaf P3: afname tijdens de les of in Londen.
4	E441	Domein A: leesvaardigheid		x		S 80	2	8%	Nee	C	Woordenboek
4	E442	Domein E: Literatuur	x			S 100	2	8%	Nee	C	Toets over twee gelezen werken Leesboeken en woordenboek toegestaan

Berekening 480	$(E412 \times 8 + E421 \times 8 + E432 \times 8 + E441 \times 8 + E442 \times 8) / 40$
Berekening 490	$1 \times (V411 + V431) + 2 \times (E412 + E421 + E432 + E441 + E442) / 12$
Bijzonderheden	Bij toetsen waarbij gebruik van een woordenboek is toegestaan dienen leerlingen zelf een exemplaar mee te brengen, deze worden niet door de school verstrekt.

FRANS**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	Toets Grandes Lignes Ch 1 + 2 Domein 1			x	S 40	1		Ja	C	
2	V421	Toets Grandes Lignes Ch 2 + 3 en Schrijfvaardigheid Domeinen A, B, C en D	x		x	S 80	2		Ja	C	Woordenboek N-F en F-N bij Schrijfvaardigheid
3	V431	Toets Grandes Lignes Ch 4 + 5 Domein D1			x	S 40	1		Ja	C	
3	V432	Toets Kijk- en Luistervaardigheid Domein B	x			S 40	1		Nee	C	Toets in de les
3	E433	Toets Literatuur Boek en Projet Chansons Domein E1	x			S 80	2	10%	Nee	C	Woordenboek F-N en Leesboek
4	V441	Toets Grandes Lignes Ch 5 + 6 Domein D1			x	S 40	1		Nee	C	
4	V442	Toets Leesvaardigheid Domein A	x	x		S 80	2		Nee	C	Woordenboek F-N
4	V443	Toets Gespreksvaardigheid Domeinen C1, C2	x			M 20	1		Nee	C	Mondeling in de les

Berekening 480	(E433x10) / 10
Berekening 490	(V411 + V421x2 + V431 + V432 + E433x2 + V441 + V442x2 + V443) / 11
Bijzonderheden	

GESCHIEDENIS**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	Jagers, boeren, Grieken & Romeinen - tijdvak 1 & 2 Domeinen A, B en E	x			S 80	1	10%	Ja	C	Woordenboek
2	E421	Middeleeuwen - tijdvak 3 & 4 Domeinen A, B en E - thema Religie	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Woordenboek
2	V422	PO tijdvak 1-4: historisch onderzoek doen Domeinen A, B en E	x			P var.	1		Nee	C	
3	E431	Vijftiende & zestiende eeuw - tijdvak 5 & 6 Domeinen A, B en E - thema Wetenschap (KA 4a, 19, 26, 27)	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Woordenboek
4	E441	Herhaling KA 1-17 plus historische context De Lage Landen Domeinen A, B en E	x	x		S 80	1	10%	Nee	C	Woordenboek

Berekening 480	$(E411 \times 10 + E421 \times 10 + E431 \times 10 + E441 \times 10) / 40$
Berekening 490	$(E411 + E421 + V422 + E431 + E441) / 5$
Bijzonderheden	

HANDVAARDIGHEID EN TEKENEN**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	H1 Oudheid + H2 Middeleeuwen + Syllabus examenthema Domein A-Vaktheorie	x			S 80	2		Ja	C	
2	V421	H2 Middeleeuwen + H3 Renaissance Revolutie + Syllabus examenthema Domein A-Vaktheorie	x	x		S 80	2		Ja	C	
2	V422	Beeldend onderzoek thema 1 Domein B-Praktijk				P/S var.	2		Nee	C	
2	V423	Werkstuk thema 1 Domein B-Praktijk				P var.	3		Nee	C	
3	E431	H3 Renaissance Revolutie + H4 19e eeuw + Syllabus examenthema Domein A-Vaktheorie	x	x		S 80	2	5%	Ja	C	
3	V432	Beeldend onderzoek thema 2 Domein B-Praktijk				P/S var.	2		Nee	C	
3	V433	Werkstuk thema 2 Domein B-Praktijk				P var.	3		Nee	C	
4	E441	H4 19e eeuw + Syllabus examenthema Domein A-Vaktheorie	x	x		S 80	2	5%	Nee	C	
4	V442	Beeldend onderzoek thema 3 Domein B-Praktijk				P/S var.	2		Nee	C	
4	V443	Werkstuk thema 3 Domein B-Praktijk				P var.	3		Nee	C	
4	V444	Kunstdag - Museumbezoek Domein C-Oriëntatie op studie en beroep	x	x		S 80	2		Nee	C	

Berekening 480	$(E431 \times 5 + E441 \times 5) / 10$
Berekening 490	$(V411 \times 2 + V421 \times 2 + V422 \times 2 + V423 \times 3 + E431 \times 2 + V432 \times 2 + V433 \times 3 + E441 \times 2 + V442 \times 2 + V443 \times 3 + V444 \times 2) / 25$
Bijzonderheden	Examenthema is "Kunst verandert!"

LICHAMELIJKE OPVOEDING**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	Vaardigheden en Bewegen, Atletiek: Crossloop Domeinen A en B	x	x		P 120	1		Nee	C	
2	V421	Bewegenen regelen, Turnen: Trampoline springen, A:kast, B: hoogvlak Domeinen A, B en C	x	x		P 120	1		Nee	C	
3	V431	Spel: Volleybal Domeinen A, B en C	x	x		P 120	1		Nee	C	
3	V432	Bewegen en gezondheid, Praktische Opdracht. Domeinen A, B, C en D	x	x		P var.	1		Nee	C	
4	V441	Atletiek Domeinen A, B en C	x	x		P 120	1		Nee	C	

Berekening 480	() / 0
Berekening 490	480 = 490
Bijzonderheden	Opmerkingen: Gedurende het schooljaar worden de onderdel getoetst en moeten met minimaal een voldoende afgerond worden. Kolom 490 wordt gevuld met een 0 (5,4 of lager), V (5,5-7.4) of G (7,5-10,0)

MAATSCHAPPIJLEER**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	Pluriforme samenleving Domein: A, E	x	x		S 80	25	25%	Ja	C	
2	E421	Parlementaire democratie Domein: A, C	x	x		S 80	25	25%	Ja	C	
3	E431	Rechtsstaat Domein: A, B	x	x		S 80	25	25%	Ja	C	
4	E441	Praktische opdracht - maatschappelijk onderzoek Domein: A, B, C, D, E	x	x		P var	25	25%	Nee	C	

Berekening 480	$(E411 \times 25 + E421 \times 25 + E431 \times 25 + E441 \times 25) / 100$
Berekening 490	$(E411 \times 25 + E421 \times 25 + E431 \times 25 + P441 \times 25) / 100$
Bijzonderheden	

MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	Hoofdstuk 1 + 2 Domein: B, D	x	x		S 80	25		Ja	C	
2	E421	Hoofdstuk 3 + 5 Domein: A, C	x	x		S 80	25	10%	Ja	C	
3	E431	Hoofdstuk 4 + 6 Domein: B, C en bijlage 5	x	x		S 80	25	10%	Ja	C	
4	E441	Praktische opdracht - sociaalwetenschappelijk onderzoek Domein: A, F, G	x	x		P var	25	10%	Nee	C	Module onderzoek doen met 4 personen

Berekening 480	$(E421 \times 10 + E431 \times 10 + E441 \times 10) / 30$
Berekening 490	$(E411 \times 25 + E421 \times 25 + E431 \times 25 + P441 \times 25) / 100$
Bijzonderheden	

NATUURKUNDE**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	Hoofdstuk 1 Elektriciteit en §6.1 Rekenvaardigheid Domein: G1, A12, A15	x	x		S 80	9	9%	ja	C	Gewone rekenmachine en binas 7e druk
2	E421	H2 Sport en Verkeer: Beweging en H4 sport en verkeer: Krachten Domein: C1	x	x		S 80	9	9%	ja	C	Gewone rekenmachine en binas 7e druk
3	E431	H3 Materialen Domein: D1, D2	x	x		S 80	9	9%	ja	C	Gewone rekenmachine en binas 7e druk
4	E441	H5 Straling en Keuzeonderwerp Optica Domein: B2, B3	x	x		S 80	9	9%	nee	C	Gewone rekenmachine en binas 7e druk
4	E442	Verzamelcijfer practicum Domein: A, I	x			P var	5	5%	nee	C	Gewone rekenmachine en binas 7e druk

Berekening 480	(E411x9 + E421x9 + E431x9 + E441x9 + E442x5) / 41
Berekening 490	E490 = E480
Bijzonderheden	4 dekolommen voor deelpractica Toetsduur practica is wisselend

NEDERLANDS**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	V411	Schrijfvaardigheid en taalverzorging Domeinen A1, A3, C, E1, E2 en E3	x	x		S 80	1		Ja	C	
2	E421	Literatuur Domeinen C, E1, E2 en E3	x			S 120	1	15%	Ja	C	Woordenboek
3	V431	Lees- en schrijfvaardigheid Domeinen A1, A2, A3, C, D en F	x	x		S 120	1		Ja	C	Woordenboek
4	E441	Mondelinge taalvaardigheid Domeinen B, D en F	x	x		M	1	15%	Nee	C	Afname in eigen uren

Berekening 480	$(E421 \times 15 + E441 \times 15) / 30$
Berekening 490	$(V411 + E421 + V431 + E441) / 4$
Bijzonderheden	

O&O

HAVO 4

2026 - 2027

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	ontwerp opdracht Domeinen A, B, C (*D)	x			P/S var.	2	10%	Nee	C	
2	E421	HBOkeuzecollege Domeinen A, B, C (*D)	x			P/S var.	2	10%	Nee	C	
3	E431	Keuzeproject Fase 1 Domeinen A, B, C (*D)	x			P/S var.	3	15%	Nee	C	
4	E441	Keuzeproject Fase 2 (Presentatie en verslag) Domeinen A, B, C (*D)	x			P/S var.	3	15%	Ja	C	Verslag is herkansbaar na feedback. Binnen 24 uur inleveren

Berekening 480	$(E411 \times 10 + E421 \times 10 + E431 \times 15 + E441 \times 15) / 50$
Berekening 490	$(E411 \times 2 + E421 \times 2 + E431 \times 3 + E441 \times 3) / 10$
Bijzonderheden	*Afhankelijk van de invulling daarvan komen per project verschillende betawerelden aan bod. Werelden van de betatechniek: Onderzoek en ontwerp in de werld van: Science en exploration - Water, Energie & natuur - Mobiliteit en ruimte - Voeding en vitaliteit - Market & money - Mens&medisch - Lifestyle& design. In de bovenbouw stelt een leerling zelf een project samen. In het 2e halfjaar dient de leerling te starten met de voorbereidingen op de meesterproef voor het 5e leerjaar.

REKENEN**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	Alle domeinen	x			S 50	2	20%	Ja	C	Digitale toets in Studyflow
2	E421	Alle domeinen	x			S 50	2	20%	Ja	C	Digitale toets in Studyflow
3	E431	Alle domeinen	x			S 50	3	30%	Ja	C	Digitale toets in Studyflow
4	E441	Alle domeinen	x			S 50	3	30%	Ja	C	Digitale toets in Studyflow

Berekening 480	$(E411 \times 20 + E421 \times 20 + E431 \times 30 + E441 \times 30) / 100$
Berekening 490	$480 = 590$
Bijzonderheden	De leerlingen volgen een gepersonaliseerde leerlijn binnen het programma Studyflow. Referentieniveau 3F Domein 1: Getallen; Domein 2: Verhoudingen; Domein 3: Meten en Meetkunde; Domein 4: Verbanden

SCHEIKUNDE**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	Basis scheikunde Atoombouw en binding Koolstofchemie Domeinen: A,B,C,D,E,F,G	x	x		S 80	1	6%	Ja	C	Hulpmiddelen schriftelijke toetsen: - Gewone, niet-grafische, rekenmachine; - Binas (zevende druk).
2	E421	Chemisch rekenen Domeinen: A,B,C,E	x	x		S 80	1	6%	Ja	C	Hulpmiddelen schriftelijke toetsen: - Gewone, niet-grafische, rekenmachine; - Binas (zevende druk).
3	E431	Reactiesnelheid en evenwichten Zouten Domeinen: A,B,C,E	x	x		S 80	1	6%	Ja	C	Hulpmiddelen schriftelijke toetsen: - Gewone, niet-grafische, rekenmachine; - Binas (zevende druk).
4	E441	Mengen en oplossen Zuur en basen Domeinen: A,B,C,E	x	x		S 80	1	6%	Nee	C	Hulpmiddelen schriftelijke toetsen: - Gewone, niet-grafische, rekenmachine; - Binas (zevende druk).
	E442	Practicum: Zouten Domeinen: A,B,C,D,E,F,G	x	x		P/S 40	1	6%	Nee	C	
		Practicum: Titratie Domeinen: A,B,C,D,E,F,G	x	x		P/S 40			Nee	C	

Berekening 480	$(E411 \times 6 + E421 \times 6 + E421 \times 6 + E441 \times 6 + E431 \times 6 + 0 \times 6 + E441 \times 6 + 0 \times 6 + E442 \times 6 + 0 \times 6) / 60$
Berekening 490	$E490 = E480$
Bijzonderheden	E442 is een practicum cijfer. Dit cijfer bestaat uit een gemiddelde van 2 practica.

WISKUNDE A**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	H3 lineaire verbanden + H2 De statistische cyclus (deel 1) Domeinen A, C en E	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Grafische rekenmachine
2	E421	H2 De statistische cyclus (deel 2) + H4 Combinatoriek + opdracht Excel Domeinen A, B en E	x	x		P/S 80	1	10%	Ja	C	Grafische rekenmachine
3	E431	H1 Rekenen en groei + H6 Formules en herleiden (deel 1) Domeinen A, B en C	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Grafische rekenmachine
4	E441	H6 Formules en herleiden (deel 2) + H7 Conclusies bij statistieken Domeinen A, B, E	x	x		S 80	1	10%	Nee	C	Grafische rekenmachine

Berekening 480	$(E411 \times 10 + E421 \times 10 + E431 \times 10 + E441 \times 10) / 40$
Berekening 490	480 = 490
Bijzonderheden	Domein A: Vaardigheden; Domein B: Algebra en tellen; Domein C: Verbanden; Domein D: Verandering, Domein E: Statistiek. E421 wordt deel praktische en deels schriftelijk beoordeeld. Voor het praktische gedeelte kunnen leerlingen punten krijgen en voor het schriftelijke ook punten. Het cijfer wordt berekend op het totaal aantal punten.

WISKUNDE B**HAVO 4****2026 - 2027**

Periode	Code	Stofaanduiding / domein / code exameneenheid	SE-stof	CE-stof	Schooleigen stof	Toetsvorm en -duur	Gewicht rapport	Gewicht schoolexamen	Herkansbaar	Beoordelingsvorm	Opmerkingen / toegestane hulpmiddelen
1	E411	H1 Formules, grafieken en vergelijkingen + 1e deel H2 Veranderingen Domeinen A, B2 en D1	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Grafische rekenmachine in de examenstand
2	E421	2e deel H2 Veranderingen + H3 Hoeken en afstanden Domeinen A, C1 en D1	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Grafische rekenmachine in de examenstand
3	E431	H4 Werken met formules + 1e deel H5 Machten, exponenten en logaritmen Domeinen A, B1 en B2	x	x		S 80	1	10%	Ja	C	Grafische rekenmachine in de examenstand
4	E441	2e deel H5 Machten, exponenten en logaritmen + H6 De afgeleide functie Domeinen A, B1, B2 en D2	x	x		S 80	1	10%	Nee	C	Grafische rekenmachine in de examenstand

Berekening 480	$(E411 \times 10 + E421 \times 10 + E431 \times 10 + E441 \times 10) / 40$
Berekening 490	$490 = 480$
Bijzonderheden	